

«Евразия өмірді сақтандыру
компаниясы» АҚ
Директорлар кеңесінің
шешімімен
Бекітілген

«Brilliant» өмірді ерікті жинақтаушы
сақтандыру ережелері

Мазмұны:

1-тарау. Жалпы ережелер	3
1-бап. Анықтамалар мен терминдер.....	3
2-бап. Сақтандыру шартының мәні және сақтандыру объектісі	3
3-бап. Сақтандыру шартын жасау тәртібі	3
4-бап. Сақтандыру жағдайларының тізбесі	4
5-бап. Сақтандыру сомаларын айқындау тәртібі	4
6-бап. Сақтандыру сыйлықақысын төлеу мөлшері, тәртібі және мерзімдері.....	4
7-бап. Сақтандырылушы	5
8-бап. Пайда алушы	5
9-бап. Сақтанушыны ауыстыру	5
10-бап. Сақтандыру және сақтандыру арқылы қорғау шартының қолданылу мерзімі мен орны.....	5
11-бап. Тараптардың құқықтары мен міндеттері.....	6
12-бап. Сақтандыру төлемінің мөлшері.....	6
13-бап. Сақтанушының сақтандыру жағдайы басталған кездегі әрекеттері.....	7
14-бап. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру тәртібі, шарттары мен мерзімдері.....	7
15-бап. Сақтандыру жағдайының басталғанын растайтын құжаттардың тізбесі	8
16-бап. Сақтандырушыны сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босату негіздері	8
17-бап. Мерзімді төлемдерді жүзеге асыру тәртібі.....	9
18-бап. Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату. Сатып алу сомасы және оны төлеу тәртібі.....	9
19-бап. Қарыз алу	10
20-бап. Сақтандыру шартына өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі	10
21-бап. Сақтанушының орналасқан жерін немесе тұрғылықты жерін өзгерту.....	11
2-тарау. Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысын, сақтандыру сомасын, сақтандыру төлемін және сатып алу сомасын қайта есептеу.....	11
22-бап. Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысын, сақтандыру сомасын, сақтандыру төлемін және сатып алу сомасын қайта есептеу шарттары. 	11
3-тарау. Қорытынды ережелер	11
23-бап. Қосымша шарттар	11

Осы «Brilliant» өмірді ерікті жинақтаушы сақтандыру ережелерінің (бұдан әрі – Сақтандыру ережелері немесе Ережелер) шарттарында «Евразия» өмірді сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамы Сақтанушыны Сақтандыру ережелеріне қосу және Сақтанушыға Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес сақтандыру полисін ресімдеу жолымен жеке тұлғалармен өмірді ерікті жинақтаушы сақтандыру шарттарын (бұдан әрі – сақтандыру шарты) жасайды.

1-тарау. Жалпы ережелер

1-бап. Анықтамалар мен терминдер

Сақтандыру ережелерінде келесі терминдер мен ұғымдар қолданылады:

1. **Сақтандырушы** – «Евразия» өмірді сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамы;
2. **Сақтанушы** – Сақтандырушымен сақтандыру шартын жасаған жеке тұлға;
3. **Сақтандырылушы** – өзіне қатысты сақтандыру жүзеге асырылатын жеке тұлға;
4. **Пайда алушы** – сақтандыру шартының шарттарына сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын тұлға;
5. **Сақтандыру жағдайы** - сақтандыру шартының басталуымен сақтандыру шартының шарттарында көзделген тәртіппен сақтандыру төлемін жүзеге асыруды көздейтін оқиға;
6. **Сақтандыру полисі/Полис** – Құжатта және Сақтандыру ережелерінде көрсетілген шарттарда сақтандыру шартының жасалғанын растайтын Сақтандырушы Сақтанушыға беретін құжат. Сақтандыру ережелерінің шарттарын іске асыру мақсатында сақтандыру полисі мыналарға бөлінеді:
  - 1) **Түпнұсқа полис** - Сақтандырушы Сақтанушыға сақтандыру шартын жасау кезінде беретін полис;
  - 2) **Жаңартылған полис** - Сақтандырушы Сақтанушыға бұрын берілген Полистің орнына сақтандыру шартына кейбір өзгерістер және/немесе толықтырулар енгізген кезде беретін Полис.
8. **Сақтандыру жылы** - Полиске қол қойылған күннен (сақтандырудың бірінші жылы) немесе Полистің берілгеніне бір жыл толуынан (сақтандырудың кейінгі жылдары) басталатын он екі айлық кезең.
9. **Сақтандыру сыйлықақысы** - Сақтанушы Сақтандырушыға сақтандыру төлемін жүргізу міндеттемелерін қабылдағаны үшін төлеуге міндетті ақша сомасы.
10. **Сақтандыру сомасы** - сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырушының жауапкершілігінің шекті көлемін білдіретін ақша сомасы.
11. **Сатып алу сомасы** - Сақтанушының Сақтандыру шартының қолданысы мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде алуға құқығы бар ақша сомасы.
12. **Сақтандыру төлемі** - сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырушы Пайда алушыға төлейтін ақша сомасы.
13. **Сақтандыру арқылы қорғау** - сақтандыру шартына сәйкес сақтандыру төлемін жүзеге асыру бойынша Сақтандырушының міндеттемелерінің жиынтығы.
14. **Сақтандыру арқылы қорғаудың қолданылу кезеңі** - Сақтандырушы сақтандыру шартының талаптарына сәйкес сақтандыру төлемін жүзеге асыру бойынша міндеттемелерді атқаратын мерзім.
15. **Қарыздың ең жоғары рұқсат етілген сомасы** - Сақтандырушы Сақтанушыға берген өтелмеген қарыздарды және осындай қарыздар бойынша сыйақыларды шегергендегі сатып алу сомасынан тұратын сома.
16. **"USD/KZT TOD" бағамы** - Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген және Сақтандыру ережелерінде айқындалған жағдайларда және тәртіппен қолданылатын АҚШ долларына қатысты теңге бағамы;
17. **Мерзімді төлем** – Сақтандырушы шартта белгіленген мерзім ішінде Сақтанушының пайдасына жүзеге асыратын мерзімді төлем.
18. **Серіктес Банк** - сақтандырушымен ынтымақтастық туралы келісім (тапсырма шарты) жасалған екінші деңгейдегі банк.

2-тарау. Өмірді жинақтаушы сақтандыру

2-бап. Сақтандыру шартының мәні және сақтандыру объектісі

1. Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын сақтандыру шартында көзделген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде төлеуге міндетті, ал Сақтандырушы сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру ережелерінде көзделген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндетті.
2. Сақтандыру объектісі Сақтанушының (Пайда алушының) сақтандыру шартында белгіленген мерзімге дейін Сақтандырылушының өмір сүруіне, сақтандыру жағдайының туындауы салдарынан Сақтандырылушының қайтыс болуына байланысты мүліктік мүдделері болып табылады. Сақтанушының құқыққа қайшы мүдделері сақтандыруға жатпайды.

3-бап. Сақтандыру шартын жасау тәртібі

1. Сақтандыру шарты Сақтанушыны Сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген Сақтандыру ережелеріне (қосылу шарты) қосу және Сақтандырушы Сақтанушыға сақтандыру полисін ресімдеу арқылы жазбаша нысанда жасалады. Полис пен Сақтандыру ережелері бірге сақтандыру шарты болып табылады. Тараптардың келісімі бойынша сақтандыру шартын электрондық нысанда жасауға рұқсат етіледі.
2. Сақтандыру шартын жасау үшін сақтандыру шартын жасағысы келетін тұлға (Сақтанушы) Сақтандыру ережелерімен танысуға және Сақтандырушы белгілеген нысан бойынша Сақтандырушыға сақтандыруға өтініш беруге міндетті.
3. Сақтандыру шартын жасау кезінде сақтандыру шартын жасағысы келетін тұлға (Сақтанушы) сақтандыру шартын жасасуға өтініште не Сақтандырушының жазбаша сұрау салуына сәйкес тиісті құжатта сақтандыру жағдайының туындау ықтималдығын айқындау үшін елеулі маңызы бар өзіне белгілі барлық мәліметтерді хабарлауға міндетті.
4. Кез келген жағдайда, сақтандыру шартын жасасуға өтініште немесе Сақтандырушының шартты жасау кезеңінде Сақтанушыға жіберілген жазбаша сұрау салуларында көрсетілген Сақтандыру ережелерінде нақты айтылған мән-жайлар елеулі деп танылады.
5. Егер сақтандыру шарты жасалғаннан кейін Сақтанушының Сақтандырушыға осы баптың 3 және 4-тармақтарында көрсетілген мән-жайлар туралы көрінеу жалған мәліметтер бергені анықталса, Сақтандырушы сақтандыру шартын жарамсыз деп тануды және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген салдарларды қолдануды талап етуге құқылы.
6. Сақтандыру шартын жасасуға өтініште алу Сақтандырушыны сақтандыру шартын жасауға міндеттемейді. Сақтандырушының сақтандыру шартын жасауға келісімі Сақтанушыға онда көрсетілген сақтандыру шарттарымен Полис берумен расталады.
7. Психикалық аурумен ауыратын адамдар, мүгедектігі бар адамдар, сақтандыру шартын жасасу күніне алпыс бес жасқа толған адамдар және шарт аяқталған кезде жетпіс жасқа толған адамдар сақтандыруға жатпайды. Осы тұлғалармен жасалған сақтандыру шарты осындай сақтандыру шарты жасалған кезден бастап күшіне енген болып табылады, ал төленген сақтандыру сыйлықақысы толық көлемде қайтарылуға жатады.
8. Қазақстан Республикасы Қаржы мониторингі агенттігінің ресми сайтында жарияланған жаппай қырып – жою қаруын таратуды қаржыландыруға байланысты терроризм мен экстремизмді қаржыландыруға байланысты террористік қызметке қатысы бар тұлғалар мен ұйымдардың тізбесінде тұрған тұлғалар (бұдан әрі-ҚР ҚМА тізбесі) сақтандырылуға жатпайды. ҚМА тізбесіне енгізілген тұлғалармен жасалған шарттарға қатысты «Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы» ҚР заңда, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінде және Компанияның ішкі нормативтік құжаттарында көрсетілген шаралар қолданылады.
9. Сақтандыру шарты күшіне енгеннен кейін Сақтандыру шартын жасасуға өтініште және сақтандыру ережелерінде нақты айтылған өзге де құжаттар сақтандыру шартының ажырамас бөлігі болып табылады.

4-бап. Сақтандыру жағдайларының тізбесі

1. Сақтандыру жағдайлары болып табылады:
  - 1) сақтандыру (сақтандыру арқылы қорғау)шартының қолданылу кезеңінде басталған сақтандырылушының қайтыс болуы;
  - 2) Сақтандырылушының сақтандыру шартының қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін өмір сүруі;
  - 3) Сақтандырылушының сақтандыру шартында көзделген күнге дейін өмір сүруі;
  - 4) Сақтандырылушының кезекті мерзімді сақтандыру төлемі күніне дейін өмір сүруі.
2. Жоғарыда аталған тармақтың 3) және 4) тармақшаларында көрсетілген сақтандыру жағдайларын сақтандыру шартына енгізуді сақтанушыдан сақтандыру шартын жасасуға алынған өтініште тиісті белгі болған кезде сақтандырушы жүзеге асырады.

5-бап. Сақтандыру сомаларын айқындау тәртібі

1. Сақтандыру сомаларының мөлшерін Сақтандырушы сақтандыруға өтініш негізінде айқындайды және Полисте көрсетіледі.
2. Сақтандыру полисіндегі сақтандыру сомасы АҚШ долларымен көрсетіледі және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген "USD / KZT TOD" ресми бағамы бойынша қолданылатын қайта есептеу шарттарына сәйкес теңгедегі сомаға баламалы.

6-бап. Сақтандыру сыйлықақысын төлеу мөлшері, тәртібі және мерзімдері

1. Сақтандыру сыйлықақысы полисте АҚШ долларымен көрсетіледі және сақтандыру сыйлықақысын төлеу күніне Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген "USD / KZT TOD" ресми бағамы бойынша қолданылатын қайта есептеу шарттарына сәйкес теңгедегі сомаға баламалы. Сақтандыру сыйлықақысы Серіктес Банк арқылы төленуі мүмкін. Бұл жағдайда сақтандырушы теңгенің баламасы ретінде серіктес банк сақтандыру сыйлықақысын төлеу күніне белгілеген "USD / KZT Tod" бағамын қабылдайды..
2. Сақтандыру шартында көрсетілген сақтандыру сыйлықақысын төлеу сақтандыру шартының (сақтандыру полисіннің) және Сақтандыру ережелерінің шарттарына сәйкес оны қайта есептеу талаптарында теңгемен бір рет жүргізіледі.

3. Сақтандыру сыйлықақысы Полисте көрсетілген Сақтандырушының банктік шотына біржолғы қолма-қол ақшасыз төлеммен (аударыммен) төленуге тиіс.
4. Сақтандыру сыйлықақысын төлеуді немесе аударуды Сақтандырушының шотына аударуға байланысты шығыстар мен тәуекелдерді Сақтанушы көтереді.

7-бап. Сақтандырылушы

1. Егер Сақтанушы Сақтандырылушы болып табылмаса, онда Сақтанушы Сақтандырушыға Сақтандырылушының сақтандыру шартын жасауға жазбаша келісімін беруге міндетті. Егер кәмелетке толмаған азамат Сақтандырылушы болып табылған жағдайда, онда заңды өкілдердің келісімі талап етіледі (егер Сақтанушы Сақтандырылушының заңды өкілі болып табылмаса).
2. Сақтандыру шартында аталған сақтандырылған тұлғаны сақтандыру мерзімі аяқталғанға дейін басқа тұлға алмастыра алмайды.

8-бап. Пайда алушы

1. Сақтандыру жағдайы бойынша Пайда алушы сақтандыру (сақтандыру арқылы қорғау) шартының қолданылу кезеңінде басталған Сақтандырылушының қайтыс болуы, егер Сақтанушы Сақтандырылушы болып табылмаса, заң бойынша Сақтандырылушының мұрагері не Сақтанушы Сақтандырылушының келісімімен Сақтанушының сақтандыру туралы өтінішінде тағайындаған тұлға болуы мүмкін. Егер Сақтандырылушы кәмелетке толмаған азамат болып табылатын болса, онда Сақтандырылушының қайтыс болуы сақтандыру жағдайы бойынша Пайда алушыны Сақтандырылушының заңды өкілі тағайындайды (егер Сақтанушы Сақтандырылушының заңды өкілі болып табылмаса).

1. Сақтандырылушының сақтандыру мерзімінің соңына дейін өмір сүруі, Сақтандырылушының сақтандыру шартында көзделген күнге дейін өмір сүруі және Сақтандырылушының сақтандыру шартында көзделген мерзімді сақтандыру төлемі күніне дейін өмір сүруі сақтандыру жағдайлары бойынша Пайда алушы Сақтанушы болып табылады.
2. Сақтанушы сақтандыру жағдайы басталғанға дейін Сақтандырылушы болып табылмайтын, осы баптың 1-тармағында көрсетілген Пайда алушыны басқа тұлғамен алмастыруға құқылы, бұл туралы Сақтандырушыны жазбаша хабардар ете отырып, Пайда алушыны ауыстыру жаңартылған Полисте көрсетілген күннен бастап жарамды болады.
3. Сақтанушымен жасалған келісімнен туындайтын сақтандыру шарты бойынша белгілі бір міндеттерді орындағаннан кейін немесе Сақтандырушыға сақтандыру төлемі туралы талап қойғаннан кейін Пайда алушыны басқа тұлға алмастыра алмайды.
4. Сақтандырылушы болып табылмайтын Пайда алушы қайтыс болған не ол өз құқықтарынан бас тартқан жағдайда, Пайда алушының құқықтары Сақтанушыға, ал егер Сақтанушы Сақтандырылушы болып табылса – Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен Сақтанушының мұрагерлеріне ауысады.
5. Пайда алушы мен Сақтандырылушы бір мезгілде қайтыс болған жағдайда (бір күнде) сақтандыру төлемдері Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген тәртіппен жүзеге асырылатын болады.

9-бап. Сақтанушыны ауыстыру

1. Сақтанушы сақтандыру шартында айқындалған барлық құқықтар мен міндеттерді соңғысының, Сақтанушының және Сақтандырушының келісімімен басқа тұлғаға беруге құқылы. Мұндай құқықтар мен міндеттерді беру үшін Сақтандырушыға Сақтанушы, Сақтанушы және Сақтанушының құқықтық мирасқоры (сақтандыру шарты бойынша Сақтанушының құқықтары мен міндеттерін қабылдайтын тұлға) қол қойған Сақтанушыны ауыстыруға өтініш беру қажет. Сақтанушының өзгеруі Сақтандыру ережелерінің талаптарына сәйкес сақтандыру шартына енгізілетін тиісті өзгерістер мен толықтырулар күшіне енген күннен бастап жарамды болады.
2. Сақтандырылушы болып табылмайтын Сақтанушы қайтыс болған жағдайда, сақтандыру шартында айқындалатын құқықтар мен міндеттер оның келісімімен Сақтандырылушыға ауысады. Сақтандырылушының сақтандыру шарты бойынша міндеттерін орындау мүмкін болмаған кезде оның құқықтары мен міндеттері заңнамалық актілерге сәйкес оның құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау жөніндегі міндеттерді жүзеге асыратын тұлғаларға ауыса алады.
3. Сақтандырылушы (заңнамалық актілерге сәйкес оның құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау жөніндегі міндеттерді жүзеге асыратын адамдар) сақтандыру шарты бойынша құқықтар мен міндеттерді қабылдаудан бас тартқан кезде сақтанушының сақтандыру шарты бойынша құқықтық мирасқоры Сақтандырушыға жазбаша хабарламада алдын ала көрсеткен тұлға, ал мұндай хабарлама болмаған кезде – Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген тәртіппен Сақтанушының мұрагерлері болып табылады.

10-бап. Сақтандыру және сақтандыру арқылы қорғау шартының қолданылу мерзімі мен орны

1. Сақтандыру шарты «Полисті жасаған (шығарған) күн» бағанында көрсетілген, бірақ Сақтанушының сақтандыру сыйлықақысын төлеген күнінен ерте емес, Сақтандырушы полисті шығарған күннен кейінгі күннен бастап күшіне енеді және тараптар үшін міндетті болады.
2. Сақтандыру сыйлықақысын сақтанушы сақтандыру шартын жасау кезінде бір рет төлеуге тиіс.
3. Сақтандыру шарты полисте (сақтандыру мерзімінде) көрсетілген мерзім ішінде, Сақтанушы сақтандыру шартында көзделген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру сыйлықақысын төлеген жағдайда қолданылады.
4. Сақтандыру арқылы қорғау Полисте айқындалған, бірақ сақтандыру сыйлықақысын төлеуден бұрын емес, сақтандыру шартын жасасу күнінен кейінгі күннен басталады. Сақтандыру арқылы қорғау Полисте (сақтандыру мерзімінде) көрсетілген мерзім ішінде, Сақтанушы сақтандыру шартында көзделген мөлшерде, тәртіппен және мерзімде толық сақтандыру сыйлықақысын төлеген жағдайда қолданылады.
5. Сақтандыру шарты Қазақстан Республикасының аумағында да, одан тыс жерлерде де қолданылады.
6. Сақтандыру шарты сақтандыру қағидаларының 4-бабы 1-тармағының 3) және 4) тармақшаларында көзделген сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру кезінде өзінің қолданылуын тоқтатпайды.

11-бап. Тараптардың құқықтары мен міндеттері

1. Сақтанушы құқылы:
  - 1) сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға;
  - 2) Сақтандырушыдан сақтандыру шартына сәйкес қабылданған міндеттемелердің орындалуын талап етуге;
  - 3) Сақтандырушыдан сақтандыру шарты бойынша сақтандыру шарттарын, өзінің құқықтары мен міндеттерін түсіндіруді талап етуге міндетті;
  - 4) сақтандыру ережелерінде көзделген жағдайларда сақтандыру төлемін алуға;
  - 5) Полис жоғалған жағдайда оның телнұсқасын алуға.
2. Сақтанушы міндетті:
  - 1) сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімде сақтандыру сыйлықақысын төлеу;
  - 2) Сақтандырушыға сақтандыру тәуекелінің жай-күйі туралы хабарлауға;
  - 3) Сақтандырушыны сақтандыру жағдайының басталғаны туралы сақтандыру ережелерінде белгіленген мерзімдерде хабардар етуге;
  - 4) егер Сақтанушы Сақтандырылушы болып табылмаса, Сақтандырушыға Сақтандырылушының сақтандыру шартын жасауға жазбаша келісімін ұсынуға.
3. Сақтандырушы құқылы:
  - 1) досрочно прекратить договор страхования;
  - 2) требовать от Страхователя исполнения принятых в соответствии с договором страхования обязательств;
4. Сақтандырушы міндетті:
  - 1) сақтандыру шартын жасау бойынша Сақтанушыға сақтандыру полисін беруге;
  - 2) Сақтанушыны Сақтандыру ережелерімен таныстыруға және оның талап етуі бойынша Сақтандыру ережелерінің көшірмесін ұсынуға (жіберуге). Сақтанушы көрсеткен электрондық пошта мекенжайы бойынша Сақтандыру ережелерін жолдау немесе Сақтандырушының сайтында орналастыру арқылы Сақтандыру ережелерін ұсыну сақтандыру ережелерін тиісінше ұсыну болып табылады;
  - 3) сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандыру ережелерінде белгіленген мөлшерде, тәртіппен, мерзімдерде және шарттарда сақтандыру төлемін жүргізуге;
  - 4) сақтандыру құпиясын қамтамасыз етуге;
  - 5) Сақтанушы немесе Пайда алушы немесе олардың өкілі сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттарды ұсынбаған жағдайда, оларды Сақтандыру ережелерінде белгіленген мерзімде жетіспейтін құжаттар туралы хабардар етуге міндетті;
  - 6) Полистің түпнұсқасы жоғалған кезде Сақтанушының талап етуі бойынша оған Полистің телнұсқасын беруге.
  - 7) сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамалық актілерде, сондай-ақ Сақтандыру ережелерінде көзделген өзге де міндеттер.

12-бап. Сақтандыру төлемінің мөлшері

1. Сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемінің мөлшері сақтандыру (сақтандыру қорғанысы) шартының қолданылу кезеңінде басталған сақтандырылушының қайтыс болуы, осы баптың 2-тармағында көрсетілгеннен өзге мән-жайлардың нәтижесінде көрсетілген сақтандыру жағдайы бойынша полисте көзделген сомаға тең, сақтандыру сомасына тең.
2. Сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемі сақтандыру (сақтандыру арқылы қорғау) шартының қолданылу кезеңінде пайда болған сақтандырылушының қайтыс болуы, егер осы тармақта көрсетілген сақтандыру жағдайы Сақтандырылушының қайтыс болу күніне сақтандыру шарты бойынша сатып алу сомасына тең:
  - 1) ядролық жарылыстың, радиацияның немесе радиоактивті ластанудың әсері;

- 2) әскери іс-қимылдар;
  - 3) азаматтық соғыс, кез келген түрдегі халықтық толқулар, жаппай тәртіпсіздіктер немесе ереуілдер;
  - 4) қажетті қорғаныс және аса қажеттілік жағдайында жасалған іс-әрекеттерді қоспағанда, Сақтанушының, сақтандырылушының және/немесе пайда алушының сақтандыру жағдайының туындауына бағытталған не оның басталуына ықпал ететін іс-әрекеттері;
  - 5) қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылық құрамының белгілері бар Сақтанушының, сақтандырылушының және (немесе) пайда алушының іс-әрекеттері;
  - 6) төленген билеті бар жолаушы ретінде лицензияланған авиакомпанияның әуе жолаушылар кемесінен басқа кез келген ұшу аппаратында сақтандырылушының ұшуы;
  - 7) алкогольдік мас болу, сондай - ақ алкогольді тұтынумен, сондай-ақ алкогольді алмастырғыштарды, мас ететін заттарды тұтынумен себеп-салдарлық байланысы бар кез келген ауруға шалдығу немесе сақтандыру жағдайы басталған сәтте сақтандырылушының алкогольдік масаң күйде болуы;
  - 8) сақтандырылушының дәрігердің нұсқамасыз не дәрігер белгілеген дозаны бұза отырып, есірткі құралдарын, күшті әсер ететін және психотроптық заттарды қолдануы;
  - 9) тиісті түрде білікті дәрігердің нұсқамасы негізінде медициналық препараттарды қабылдаудан және емдеуден басқа, дәрі-дәрмектерді қабылдау немесе емдеу;
  - 10) сақтандырылған көлік құралын жарамды жүргізуші куәлігінсіз басқару;
  - 11) сақтандырылушының кәсіби немесе әуесқойлық спортпен шұғылдануға, жарыстарға, раллиге немесе өзге де қауіпті хоббиге (мысалы, мотоспорт, альпинизм, парашютпен секіру) қатысуы, егер бұл сақтандыру өтінішінде көрсетілмесе;
  - 12) егер өлімге әкеп соқтырған жазатайым оқиға психикалық ауруы бар және жазатайым оқиға кезінде есі дұрыс емес күйде болған Сақтанушымен болған болса, психикалық ауру;
  - 13) АИТВ-инфекциясы (ЖИТС) немесе АИТВ-инфекциясымен байланысты ауру (ЖИТС);
  - 14) егер сақтандыру жағдайы сақтандыру шартының қолданылу мерзімінің алғашқы екі жылында орын алса, қатерлі ісіктің пайда болуымен байланысты аурулар (онкологиялық аурулар);
  - 15) Егер сақтандыру жағдайы сақтандыру шартының қолданылу мерзімінің алғашқы екі жылында орын алса, сақтандырылушының өзіне-өзі қол жұмсауы немесе өзіне-өзі қол жұмсау әрекеті;
  - 16) сақтандыру қорғаудың қолданылу кезеңінде туындаған ауруларды қоспағанда, кез келген ауру;
  - 17) эпилепсиялық ұстама.
3. Сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемінің мөлшері Сақтандырылушының сақтандыру мерзімінің соңына дейін өмір сүруі сақтандыру мерзімінің соңына дейін Сақтандырылушының өмір сүру жағдайына арналған полисте көрсетілген сақтандыру сомасының мөлшеріне тең.
4. Сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемінің мөлшері сақтанушының сақтандыру шартында көзделген күнге дейін өмір сүруі сақтандыру полисінде көрсетілген сомаға тең.

13-бап. Сақтанушының сақтандыру жағдайы басталған кездегі әрекеттері

1. Сақтанушы және/немесе Пайда алушы сақтандыру жағдайының басталғаны туралы білгеннен кейін сақтанушының сақтандыру (сақтандыру арқылы қорғау) шартының қолданылу кезеңінде қайтыс болуы бұл туралы Сақтандырушыға дереу хабарлауға міндетті, бірақ кез келген жағдайда сақтандыру жағдайы басталған күннен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күннен кешіктірмей.
2. Сақтанушы және / немесе Пайда алушы Сақтандырушыға Сақтандыру ережесінде көзделген сақтандыру жағдайының басталғанын растайтын құжаттарды ұсынуға міндетті.

14-бап. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру тәртібі, шарттары мен мерзімдері

1. Сақтандыру төлемін жүзеге асыруға құжаттарды алғаннан кейін сақтандырушы өтініш берушіге қабылданған құжаттардың толық тізбесін көрсете отырып анықтама береді (жолдайды).
2. Сақтанушы және / немесе Пайда алушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттарды ұсынбаған жағдайда, сақтандырушы құжаттардың толық емес тізбесін алған күннен бастап 10 (он) жұмыс күнінен кешіктірмей Сақтанушының (Пайда алушының) мекенжайына сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті жетіспейтін құжаттар туралы хабарлама жібереді.
3. Сақтандырушы сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарланған күннен бастап сақтандыру жағдайының басталу мән-жайлары мен себептерін тексереді.
4. Сақтандыру жағдайы бойынша қылмыстық іс қозғалған жағдайда сақтандырушы сақтандыру төлемін құқық қорғау органдары немесе сот тиісті шешім қабылдаған күнге дейін кейінге қалдыруға құқылы, бұл ретте Сақтандырушы Пайда алушыға сақтандыру төлемін жүзеге асыру мерзімдерін ұзарту қажеттігі туралы хабарлайды.
5. Сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемі сақтандыру (сақтандыру арқылы қорғау) шартының қолданылу кезеңінде орын алған сақтандырылушының қайтыс болуы сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттардың толық тізбесі ұсынылған күннен бастап 20 (жиырма) жұмыс күні ішінде жүргізіледі.
6. Сақтандырылушы сақтандыру шартының қолданылу мерзімінің соңына дейін өмір сүрген кезде сақтандыру төлемі Сақтанушы өтінішті және сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттарды ұсынған күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде бір рет толық көлемде жүзеге асырылады.
7. Сақтандыру ережесінің 23-бабының 7-тармағында көзделген жағдайды қоспағанда, сақтанушының

сақтандыру шартында көзделген күнге дейін өмір сүруі кезінде сақтандыру төлемі сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттардың толық тізбесі ұсынылған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады.

8. Сақтандыру төлемі сақтандыру төлеміне өтініште көрсетілген пайда алушының банктік шотына жүргізіледі. Сақтандыру төлемінің ақшасын төлеу немесе аудару бойынша шығыстар, егер төлем немесе аударым Қазақстан Республикасының шегінде жүзеге асырылса, Сақтандырушының есебінен жүзеге асырылады.

9. Сақтандыру жағдайы басталған кездегі іс қимыл тәртібі Сақтандырылушының сақтандыру мерзімінің соңына дейін өмір сүруі Сақтандыру ережелерінің 15 бабының 5 тармағында белгіленген.

10. Егер ұсынылған құжаттардағы ақпарат Сақтандырушының тиісті шешім қабылдауы үшін жеткілікті болса, Сақтанушы (Пайда алушы) Сақтандыру ережелерінің 15-бабына сәйкес ұсынған құжаттардың толық емес тізбесі негізінде Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы немесе сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту туралы шешім қабылдауға құқылы.

15-бап. Сақтандыру жағдайының басталғанын растайтын құжаттардың тізбесі

1. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырылушының сақтандыру (сақтандыру арқылы қорғау) шартының қолданылу кезеңінде қайтыс болуы кезінде Пайда алушы Сақтандырушыға сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы өтінішті және мынадай құжаттарды ұсынуға міндетті:

- 1) Полистің көшірмесі;
  - 2) Сақтанушының қайтыс болуын мемлекеттік тіркеу туралы куәліктің немесе хабарламаның көшірмесі;
  - 3) Сақтандырылушының қайтыс болғаны туралы медициналық куәліктің көшірмесі;
  - 4) құжатты берген мекеменің мөрімен расталған патологиялық-анатомиялық және / немесе сот-медициналық сараптама қорытындысының көшірмесі;
  - 5) құжатты берген мекеменің мөрімен расталған амбулаториялық/стационарлық науқастың медициналық картасы үзіндісінің көшірмесі;
  - 6) жеке басын куәландыратын құжаттың түпнұсқасы (сәйкестендіру үшін);
  - 7) Пайда алушының банктік деректемелері көрсетілген екінші деңгейдегі банктің құжаты (сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтандырушыға ұсынылған банктік деректемелер өзгерген жағдайда).
2. Сақтандырушы сақтандыру жағдайына байланысты қосымша құжаттарды, оның ішінде құжатты берген мекеменің мөрімен расталған жол-көлік оқиғасы бойынша материалдардың көшірмелерін (оқиға орнын тексеру хаттамасы, жол-көлік оқиғасының схемасы, мамандардың сараптамалық қорытындылары) сұратуға құқылы.
3. Егер Сақтандырылушының мұрагері Пайда алушы болып табылған жағдайда, онда Пайда алушы Сақтандырушыға сақтандыру төлемін алу құқығын куәландыратын құжаттарды ұсынуға міндетті.
4. Егер құқық қорғау органдары Сақтандырылушының қайтыс болу фактісі бойынша қылмыстық іс қозғау туралы мәселені қараған жағдайда, Сақтандырушы осы баптың 1, 2, 3-тармақтарында көрсетілген құжаттардан басқа, сондай-ақ қылмыстық іс қозғаудан бас тарту туралы қаулыны не құқық қорғау органдарының қылмыстық іс қозғау туралы қаулыны, аталған органдардың немесе соттың қылмыстық ісін тоқтату туралы қаулыны немесе сот үкімін талап етуге құқылы.
5. Сақтандыру жағдайы бойынша сақтандырылушының сақтандыру шартының қолданылу мерзімінің соңына дейін өмір сүруі Сақтанушы сақтандыру шартының қолданылу мерзімі аяқталған күннен кейін сақтандырушыға сақтандырылушының жеке басын куәландыратын құжаттың түпнұсқасын (сәйкестендіру үшін), сақтандыру төлеміне өтінішті, полистің түпнұсқасын, банк деректемелерін (сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтандырушыға ұсынылған банк деректемелері өзгерген жағдайда) ұсынуға міндетті.
6. Сақтандыру жағдайы бойынша сақтанушының сақтандыру шартында көзделген күнге дейін өмір сүруі сақтанушы сақтандырушыға жеке басын куәландыратын құжаттың түпнұсқасын (сәйкестендіру үшін), сақтандыру төлеміне және банктік деректемелерге өтінішті (сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтандырушыға ұсынылған банктік деректемелер өзгерген жағдайда) ұсынуға міндетті.

16-бап. Сақтандырушыны сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босату негіздері

1. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуы үшін негіз болып табылады:
- 1) Сақтанушының Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталу мән-жайларын тергеп-тексеруге кедергі жасауы;
  - 2) Қазақстан Республикасы Қаржы мониторингі агенттігінің ресми сайтында жарияланған жаппай қырып-жою қаруын таратуды қаржыландыруға байланысты терроризмді және экстремизмді қаржыландыруға байланысты террористік қызметке қатысы бар тұлғалар мен ұйымдардың тізбесінде Сақтанушының/Пайда алушының болуы;
  - 3) Сақтанушының/пайда алушының тиісті тексеру жүргізу үшін құжаттарды, сондай-ақ Сақтандырушының сұрау салуы бойынша қосымша ақпаратты ұсынбауы;
  - 4) ақшамен және (немесе) өзге де мүлікпен жасалатын операция Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді (ОД және ТТ) қаржыландыру мақсатында жасалады деп пайымдауға негіздердің болуы;

5) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де негіздер.

17-бап. Мерзімді төлемдерді жүзеге асыру тәртібі

1. Төлемдердің мөлшері, кезеңділігі және мерзімді төлемдерді жүзеге асыру мерзімі сақтандыру шартын жасасу кезінде тараптардың келісімі бойынша айқындалады және Сақтандыру полисінде көрсетіледі.

2. Мерзімді төлемдер ай сайынғы, тоқсандық, жартыжылдық немесе жылдық кезеңділікпен жүзеге асырылуы мүмкін.

3. Сақтандырушы сақтандыру шартын жасау кезінде Сақтандырушыға ұсынылған банктік деректемелерге мерзімді төлемдерді жүзеге асыру мерзімі ішінде Сақтанушының пайдасына мерзімді төлемдерді жүзеге асырады. Банк деректемелері өзгерген кезде Сақтанушы осы өзгерістер туралы Сақтандырушыға мерзімдік төлемді Сақтандырушы жүзеге асырған күнге дейін күнтізбелік 10 (он) күннен кешіктірмей уақытылы хабарлауға міндеттенеді. Кері жағдайда Сақтандырушы алдыңғы банктік шотқа мерзімді төлемді жүзеге асырғаны үшін жауап бермейді.

4. Сақтанушының мерзімді төлемдердің әрбір кезеңінің соңына дейін өмір сүруі Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асыруы үшін негіз ретінде қарастырылады. Әрбір мерзімдік төлемді сақтандырушы сақтанушы мерзімдік төлем кезеңінің соңына дейін өмір сүргеннен кейін бес жұмыс күні ішінде жүзеге асырады.

5. Мерзімді төлемдердің айлық кезеңінің соңы сақтандыру полисін жасасу (шығару) күнінің алдындағы күнтізбелік күндерге ай сайын келеді. Егер ағымдағы күнтізбелік айда айлық кезеңнің аяқталу күні болмаса, онда айлық кезеңнің соңы сақтандыру полисін жасаудың (шығарудың) ең жақын алдыңғы күніне келеді. Тоқсандық кезеңдердің соңы бірінші, төртінші, жетінші және оныншы айлық кезеңдердің соңына сәйкес келеді. Жартыжылдық кезеңдердің соңы бірінші және жетінші айлық кезеңдердің соңына сәйкес келеді.

6. Сақтандырылушы қайтыс болған және болған оқиға сақтандыру жағдайы деп танылған жағдайда, Шартта көрсетілген тұлға, егер пайда алушы оларды толық көлемде алмаса не сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде алмаса, сақтандырушы сақтандыру шартында көзделген біржолғы төлемеген мерзімді сақтандыру төлемдерін алады. Біржолғы сақтандыру төлемі "сақтандыру (сақтандыру қорғау) шартының қолданылу кезеңінде туындаған сақтандырылушының қайтыс болуы" сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемімен бірлесіп жүзеге асырылады.

7. Егер сақтандырылушының қайтыс болуы сақтандыру қағидаларының 12-бабының 2-тармағында және 16 бабында көзделген мән-жайлардың салдарынан туындаса, осы тармақта көзделген біржолғы төлем жүзеге асырылмайды.

8. Мерзімді Сақтандыру төлемдеріне салық салу төлемдерді жүзеге асыру күнінде қолданылатын Қазақстан Республикасының салық заңнамасында көзделген тәртіппен жүргізіледі.

18-бап. Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату. Сатып алу сомасы және оны төлеу тәртібі

1. Сақтанушы Сақтандырушыға сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтатуға өтініш бере отырып, кез келген уақытта сақтандыру шартынан бас тартуға құқылы.

2. Егер сақтанушы мұндай өтініште мерзімінен бұрын тоқтату күнін көрсетпесе, Сақтандырушының сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату туралы өтінішті алған күні сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату күні болып есептеледі.

3. Сақтанушы сақтандыру шартынан бас тартқан кезде оны жасаған күннен бастап он төрт күнтізбелік күн ішінде Сақтандырушы алған сақтандыру сыйлықақысын Сақтанушыға толық көлемде қайтаруға міндетті.

4. Осы баптың 3-тармағында көзделген жағдайды қоспағанда, сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде Сақтанушының Сақтандырушыдан сатып алу сомасын алуға құқығы бар.

5. Сатып алу сомасының мөлшері сақтандыру сыйлықақысының толық төленгенін ескере отырып, сақтандырудың әрбір жылының аяқталу күніндегі жағдай бойынша Полисте көрсетіледі.

6. Сатып алу сомасының мөлшері Полисте Сақтанушыға сатып алу сомасы шегінде берілген қарыздарды және осындай қарыздар бойынша пайыздарды есепке алмағанда көрсетіледі.

7. Сатып алу сомасы Сақтанушыға сақтандыру шартын және Полистің түпнұсқасын мерзімінен бұрын тоқтатуға өтініш берген күннен бастап 10 (он) жұмыс күнінен кешіктірілмей төленуге тиіс.

8. Сатып алу сомасының мөлшері Сақтандырушының жүзеге асырылған мерзімдік төлемдерге, комиссиялық сыйақы төлеуге байланысты шығыстарын, сондай-ақ жинақтаушы сақтандыру шартын жасау және орындау жөніндегі шығыстарды шегергендегі сақтандырушы есептеген инвестициялық кірісті ескере отырып, сақтанушы нақты енгізген сақтандыру сыйлықақысының сомасынан кем болмауы тиіс. Сақтандырушы сатып алу сомасын төлеген кезде сақтандыру шарты бойынша Сақтанушының Сақтандырушы алдындағы берешегі мөлшерінде ақша сомасын ұстап қалуға құқылы.

9. Сатып алу сомасына салық салу Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген тәртіппен жүргізіледі.

10. Егер сақтанушы қарыз шарты бойынша қарыз сомасын ол бойынша тиесілі сыйақымен өтемесе, Сақтандырушы сақтандыру шартын біржақты тәртіппен бұзуға құқылы.

19-бап. Қарыз алу

1. Сақтандырушының Сақтанушыға Сақтандырушы белгілеген мөлшерде, бірақ Сақтандырушы қарыз беру туралы өтінішті алған күні айқындалған сақтандыру шарты бойынша сатып алу сомасынан аспайтын мөлшерде қарыз беруге құқығы бар.
2. Қарыз мөлшерін айқындау үшін сақтандыру шарты бойынша сатып алу сомасының мөлшері сақтандырушының қарыз беру туралы өтінішті алған күніне Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген бағамды ескере отырып, "USD / KZT TOD" бағамы бойынша теңгемен айқындалады.
3. Сақтандырушы мен Сақтанушы арасындағы қарыз шарты Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес теңгемен жасалады.
4. Қарыз бойынша сыйақы мөлшерлемесі қарыз шартында оған екі тарап қол қойған сәтте көрсетіледі және қарыз шартының бүкіл қолданылу кезеңінде өзгеріссіз қалады.
5. Қарыз бойынша берешек сомасы қарыз мәні болып табылатын ақша сомасын, қарыз бойынша сыйақыны және қарыз бойынша өсімпұлды - бар болса, қамтиды.
6. Сақтандыру шарты бойынша сатып алу сомасы Сақтанушының алынған қарызды қайтаруын қамтамасыз ету болып табылады және қарыз сомасын және қарыз беру кезеңінде бір жылға есептелген сыйақыны жабады. Қарыз беру мерзімі қарыз шартын жасасу сәтіндегі оның іс жүзінде өткен қолданылу кезеңін шегергендегі сақтандыру шартының қолданылу мерзімінен аспауға тиіс.
7. Сақтанушы қарыз сомасын және есептелген сыйақыны қарыз шартының қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін өтемеген (толық немесе ішінара) жағдайда сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сомасы мен сатып алу сомасының мөлшері қарыз шарты бойынша сақтанушының берешегінің сомасына азаяды. Сақтандыру шартының қолданылуының әрбір келесі жылы үшін сақтандыру сомасының мөлшері және сатып алу сомасының мөлшері жүргізілген азайтуды ескере отырып айқындалады. Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сомасының мөлшері сақтандыру шарты бойынша сатып алу сомасы азайған сәтте не сақтандыру сомасын төлеуді жүзеге асырған сәтте азаяды. Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сомасының мөлшері сақтандыру шарты бойынша сатып алу сомасы азайған сәтте не сақтандыру сомасын төлеуді жүзеге асырған сәтте азаяды.
8. Егер қарыз шарты бойынша берешек сомасы сатып алу сомасының мөлшеріне жеткен жағдайда, онда сатып алу сомасының және сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сомасының мөлшері нөлге тең деп есептеледі. Сақтандырушы бұл туралы Сақтанушыға сақтандыру шарты бойынша сатып алу және сақтандыру сомасы азайтылған күнге дейін күнтізбелік отыз күн бұрын хабарлайды және көрсетілген күннен бастап сақтандыру шартын біржақты тәртіппен бұзуға құқылы.
9. Қарыз шарты бойынша жалпы берешек, егер осы уақытқа дейін Сақтанушы көрсеткен берешекті өтемеген болса, осы Қағидалардың 4-бабы 1-тармағының 1) немесе 2) тармақшаларында көзделген сақтандыру жағдайлары бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асыру кезінде сатып алу сомасы төленген кезде дереу өтеуге жатады.
10. Сақтанушы төлейтін ақша сомалары төмендегідей тәртіппен есепке жатқызылуға тиіс:
  - 1) қарыз шартының талаптарына сәйкес қарыз бойынша өсімпұлды өтеу есебіне (бар болса);
  - 2) қарыз шартының талаптарына сәйкес қарыздар бойынша сыйақыны өтеу есебіне;
  - 3) қарыз шартының талаптарына сәйкес қарыздың негізгі сомасын өтеу есебіне;
11. Сақтандырушы жинақтаушы сақтандыру шарты бойынша сақтандырушыға бірнеше дәйекті қарыздар берген кезде, олар кейіннен Сақтандыру ережелерінде баяндалған талаптар мен шектеулер қолданылатын бір қарыз ретінде қаралады.
12. Қарыз шарты бойынша мерзімі өткен берешек болған жағдайда сақтандыру шарты бойынша сақтандыру төлемдерінің мөлшерін сақтандырушы осындай берешекті өтеу бойынша сақтанушының сақтандырушы алдындағы міндеттемелерінің сомасын шегергенде есептейді және жүзеге асырады.

20-бап. Сақтандыру шартына өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

1. Сақтандыру шартына өзгерістер мен толықтырулар сақтанушы сақтандырушыға ұсынатын өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы өтініш негізінде жүзеге асырылады. Мерзімді төлемдерді жүзеге асыру мерзімдеріне өзгерістер енгізу сақтандыру шартының қолданылу мерейтойына ғана жүзеге асырылады.
2. Өзгерістер мен толықтырулар өтініш берілген күнге сақтандыру сыйлықақысы толық төленген жағдайда, сондай-ақ Сақтандырушы осындай өзгеріске және (немесе) толықтыруға келіскен кезде енгізіледі және күшіне енген болып есептеледі:
  - 1) Полисте тікелей көрсетілген (көрсетілетін) мәліметтерге қатысты – Жаңартылған полиске қол қойылған күннен бастап;
  - 2) Полисте көрсетілген (көрсетілетін) мәліметтерді қоспағанда, сақтандыру өтінішінде тікелей көрсетілген мәліметтерге қатысты-Сақтандырушының келісімін растайтын құжатта көрсетілген күннен бастап, ал егер күні көрсетілмесе, Сақтандырушы шығыс құжатты тіркеген күннен бастап.
  3. Жаңартылған полис бұрын шығарылған Полиске немесе бұрын шығарылған Полистің телнұсқасына ауыстырылады. Жаңартылған полис сақтандыру шартының ажырамас бөлігіне айналады және оған қол қойылған күннен кейін бұрын шығарылған Полис (және ол жоғалған кезде - телнұсқа) күшін жояды.

4. Егер сақтандыру шарты жасалғаннан кейін сақтандыру шартының талаптарына қатысты және осындай актілер қабылданғанға дейін жасалған шарттарға өзгерістер мен толықтырулар енгізу жөніндегі талаптарды белгілейтін жаңа немесе қолданыстағы заңнамалық актілер қабылданған болса, Сақтандырушының сақтандыру шартына толықтырулар немесе/және өзгерістер енгізуге құқығы бар.

5. Сақтандырушы сондай-ақ біржақты тәртіппен Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін Сақтандыру ережелеріне өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізуге құқылы. Егер жазбаша хабарламада өзге күн белгіленбесе, Сақтандырушы Сақтанушыға осындай өзгерістер күшіне енгенге дейін кемінде күнтізбелік отыз күн бұрын барлық өзгерістер туралы хабарлайды. Сақтанушы сақтандыру ережелеріне енгізілген өзгерістермен келіспеген жағдайда сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға құқылы, бұл туралы сақтандырушыға жазбаша нысанда хабарлайды. Егер сақтанушы өзгерістер туралы хабарлама жөнелтілгеннен кейін күнтізбелік отыз күн ішінде Сақтандырушыға сақтандыру шартының мерзімінен бұрын бұзылғаны туралы хабарламаса, сақтанушы өзгерістермен келіскен деп есептеледі.

21-бап. Сақтанушының орналасқан жерін немесе тұрғылықты жерін өзгерту

1. Сақтандырушы сақтанушыға оның орналасқан жері немесе сақтандыру туралы өтініште көрсетілген тұрғылықты жері бойынша хабарлама жібереді.

2. Орналасқан жері немесе тұрғылықты жері өзгерген кезде сақтанушы он күн мерзімде сақтандырушыға жаңа мекенжайды хабарлауға міндетті. Әйтпесе, алдыңғы орналасқан жеріне немесе тұрғылықты жеріне жіберілген хабарлама орындалған (жарамды) болып саналады.

3. Егер Сақтанушының орналасқан жері немесе тұрғылықты жері Қазақстан Республикасынан тыс жерде болса, онда Сақтанушы Сақтандырушыға хат-хабарды Сақтанушыға жеткізуге жауапты Қазақстан Республикасында сенім білдірілген тұлғаны көрсетуге міндетті.

2-тарау. Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысын, сақтандыру сомасын, сақтандыру төлемін және сатып алу сомасын қайта есептеу.

22-бап. Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысын, сақтандыру сомасын, сақтандыру төлемін және сатып алу сомасын қайта есептеу шарттары.

1. Сақтандыру шарты бойынша барлық төлемдерін сақтандыру шартының Тараптары Қазақстан Республикасының ұлттық валютасында – теңгемен жүзеге асырады.

2. Сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) бойынша сақтандыру сомасы, сатып алу сомасы, сақтандыру төлемі және сақтандыру сыйлықақысы Полисте АҚШ долларымен көрсетілген және оларды қайта есептеудің мынадай шарттарында белгіленетін "USD/KZT Tod" бағамына сәйкес теңгедегі сомаға баламалы:

1) сақтандыру сыйлықақысы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі төлеу (операцияны нақты жасаған) күніне белгілеген "USD/KZT TOD" бағамы бойынша теңгемен төленеді.

2) сақтандырылушы қайтыс болған жағдайда сақтандыру төлемі "USD/KZT TOD" бағамы бойынша Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы өтінішті алған күнгі белгіленген бағамын ескере отырып, сақтандыру шарты аяқталған күнге дейін – сақтандыру шарты аяқталған күнге дейін, сақтандырылушы сақтандыру шартында көзделген күнге дейін өмір сүрген жағдайда теңгемен төленеді - сақтандыру шартында көзделген өмір сүру күніне;

3) сақтандыру төлемін жүзеге асыру кезінде сақтандыру сомасы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Сақтандырылушының қайтыс болған күніне белгілеген "USD/KZT TOD" бағамы бойынша, сақтандыру шарты аяқталған күнге дейін өмір сүрген жағдайда – сақтандыру шарты аяқталған күнге теңгемен қайта есептелуге жатады.

4) мерзімді төлем "USD/KZT TOD" бағамы бойынша Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген мерзімді төлемдердің әрбір кезеңі аяқталған күнгі бағам ескеріле отырып, теңгемен төленеді.

5) сатып алу сомаларын төлеу клиенттің сақтандыру шартын бұзуға өтініш берген күніне Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген бағамды ескере отырып, "USD / KZT TOD" бағамы бойынша теңгемен жүргізіледі.

3-тарау. Қорытынды ережелер

23-бап. Қосымша шарттар

1. Сақтандыру шартына байланысты хабарламалар мен өзге де хабарламаларды жіберуді Сақтандырушы Сақтанушының интернет-ресурсында пошта жөнелтімдері, SMS хабарламалар, жеке кабинет, Сақтанушының есептік жазбасы болған кезде, сондай-ақ сақтандыру қағидаларына өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізілген жағдайларда өзінің интернет-ресурсында хабарламалар жариялау арқылы жүзеге асырады.

2. Сақтандырушы өзінің интернет-ресурсында сақтандыру жағдайларын реттеу мүмкіндігін қамтамасыз еткен кезде сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы талап сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттарды қоса бере отырып, электрондық нысанда электрондық көшірмелер немесе электрондық құжаттар түрінде алдын ала жіберілуі мүмкін. Бұл ретте электрондық нысанда сақтандыру төлемі туралы талап өтініш берушіні Сақтандырушының орналасқан жері бойынша сақтандырушыға қажетті құжаттарды ұсынудан

босатпайды. Бұл жағдайда сақтандыру төлемі сақтандырушыға қажетті құжаттардың түпнұсқаларын ұсынғаннан кейін сақтандыру ережелерінде белгіленген мерзімде жүзеге асырылады.

3. Сақтандыру шартымен реттелмеген Тараптар арасындағы қатынастар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес регламенттеледі.

4. Полис жоғалған кезде Сақтанушы Сақтандырушыға хабарлауға және Полистің телнұсқасын алуға өтініш беруге міндетті. Сақтандырушы тиісті телнұсқаны ресімдеп бергеннен кейін жоғалған Полис жарамсыз болады.

5. Сақтандыру шартын жасаған Тараптар арасындағы барлық даулар келіссөздер арқылы шешілетін болады. Егер мұндай дауларды келіссөздер жолымен шешу мүмкін болмаса, олар Сақтандырушының атқарушы органының орналасқан жері бойынша Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сот тәртібімен шешілуге тиіс.

6. Сақтанушы мен сақтандырушы арасындағы келісім бойынша Сақтандыру ережелерінің жекелеген ережелерін өзгертуді, алып тастауды, сондай-ақ сақтандыру шартын жасасу кезінде айқындалатын және сақтандыру полисінде көрсетілетін қосымша талаптарды көздейтін сақтандыру шарттары жасалуы мүмкін.

7. Сақтандырылушының сақтандыру шартында көзделген күнге дейін өмір сүруі кезінде сақтандыру төлемін Сақтандырушы Сақтандырылушының тыныс-тіршілігі туралы мәліметтерді мемлекеттік дерекқордан алған кезде Сақтандыру ережелерінде көзделген құжаттарды ұсынбай жүзеге асыруы мүмкін.

8. Егер Қазақстан Республикасының заңнамасын өзгерту нәтижесінде Сақтандыру ережелерінің жекелеген ережелері Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келсе, бұл ережелер Сақтандыру ережелеріне тиісті өзгеріссіз автоматты түрде күшін жояды.

9. Сақтандыру ережелері қазақ және орыс тілдерінде жасалған. Сақтандыру ережелерінің қазақ және орыс тілдеріндегі мәтіндері сәйкес келмеген жағдайда, Сақтандыру ережелерінің орыс тіліндегі мәтініне басымдық беріледі.